

Prefață sau Cuvânt înainte

(Grigore Constantinescu – 2 decembrie 2015)

Cu câțiva ani în urmă, la UNMB, în cadrul Institutului de Studii Muzicale Doctorale Avansate – MIDAS (Music Institute for Doctoral Advanced Studies), POSDRU, autorul lucrării despre care vorbesc în această Prefață a activat propunând asistenței o contribuție proprie pentru abordarea caodoperei lirice **Gianni Schicchi**.

Subsemnatul având misiunea de Mentor, am cunoscut îndeaproape preocupările autorului, încă de la începutul cercetărilor sale. Desigur, autenticitatea acestei relații se bazează pe cunoașterea realizărilor lui Alexandru Petrovici, muzician ce urmează, în cariera sa, modelul părintelui său, Maestrul Constantin Petrovici, ilustră personalitate dirijorală a ultimelor decenii, în viața muzicală românească. Realizările de până acum ale lui Alexandru Petrovici au răspuns mai multor solicitări profesionale, o parte din disciplinele urmate în studiul universitar reprezentând, în variante complementare, interesul său către interpretarea pianistică și cea vocală. Reușitele în aceste domenii, la care se adaugă titlul de Doctor în muzică, realizarea dirijorală la pupitrul mai multor spectacole de operă în cadrul stagiunii UNMB, o spectaculoasă carieră de pianist acompaniator în țară și peste hotare, sunt tot atâtea argumente privind personalitatea și renumele muzicianului. De aici pornește și recomandarea prefeței destinate a fi cortina spectacolului puccinian, ales pentru analiză de către autor.

Interesul față de creația marelui compozitor italian s-a manifestat încă de la elaborarea proiectului lucrării inițate, în cadrul cerințelor solicitate de profilul studiilor doctorale. Este vorba de lansarea unei metode științifice personale, de aprofundare a subiectului ales, în scopul unei viitoare realizări artistice, interpretative, pe făgașul activității de specialitate a autorului, în direcția interpretării dirijorale și scenice.

Cu această a treia operă, capodopera **Gianni Schicchi**, Puccini încheie **Tripticul** într-o formă surprinzătoare, dovedind că a fost capabil nu numai de imaginarea unor desfășurări tragice, ci și de realizarea unei spumoase comedii. Unică în felul ei, în întreaga creație pucciniană, opera aceasta este un giuvaer de măiestrie a portretizărilor, de inspirație melodică și, nu în ultimul rând, de artă a polifoniei vocale, instrumentale și psihologice. Constatările nu sunt suficiente, aceste idei trebuiau să stea la baza elaborării, cum subliniam, unei strategii complexe care constat că a devenit miezul în elaborarea volumului de față. Ca mentor al activității din cadrul programului activității școlii doctorale, am urmărit de la bun început treptele elaborării proiectului de cunoaștere a respectivei creații, inițial cu titlul generic: „**Giacomo Puccini – Reflectarea interpretativă a dramaturgiei sale muzicale din perspectiva pianistului corepetitor (coach) și a dirijorului. Aplicație – realizarea spectacolului cu opera Gianni Schicchi de G. Puccini**”. În perspectiva pregătirii respectivului spectacol – care a și fost realizat în cele mai bune condiții artistice – se impunea primordial cercetarea în amănunțime a dramaturgiei muzicale, pornind de la tainele lecturării partiturii, ale cărei parametri vor deveni treptat scopul principal de înțelegere a acestei creații, în vederea unei realizări personale, moderne și, bineînțeles, valoroase. Recrearea interpretativă va fi concepută pe baza semnificațiilor și concluziilor rezultate în urma analizelor efectuate ulterior, primordial, în sfera dramaturgiei muzicale. Totodată, așa cum vom observa, elaborarea cercetării are ca orizont modul de gândire privind punerea în scenă, interpretarea

muzicală și actoricească, dirijorală, ce ține seama de nivelul modern al demersului practicat de cele mai importante teatre lirice ale perioadei muzicale contemporane, din secolul XXI.

După cum spune autorul lucrării, în Motivația prezentată în cadrul proiectului: „Studiul are menirea de a oferi tinerilor muzicieni un model de explorare (cunoaștere) a unei partituri de operă prin urmărirea lanțului determinărilor logice ale relației cuvânt-sunet, frază-text, frază-muzică. În vederea pregătirii viitorilor absolvenți performanți pentru viața artistică în teatrul de operă, este descrisă în mod practic relația triadei dirijor – coach (pianist corepetitor) – soliști vocali, actori. Acesta este angrenajul creativ din care pot apărea cele mai bune soluții artistice muzicale.”

Dacă nu întreprindem o urmărire în detaliu a conținutului de idei cuprinse în derularea cuprinsului lucrării, înțelegem că lectura presupune o pătrundere amănunțită a multitudinii aspectelor muzicii pucciniene, în paralel cu reținerea argumentelor pe care le presupune elaborarea componistică, „de la motiv la frază și dramaturgie”. Este corect să înțelegem care este calea dorită de autor și exprimată în comentariul nostru, pornind de la Proiectul citat: „Experiența acumulată de către studenți va putea fi extrapolată ulterior în abordarea altor partituri. Astfel, va fi atins obiectivul înscris în proiectul MIDAS al subsemnatului.”

Referințele sunt multiple, în dialogul analistului cu opera pucciniană. Se pornește, cum ni se spune, de la credibilitatea construcției scenice și muzicale, capacitatea libretistului și a compozitorului de a surprinde aspectele esențiale într-o articulare firească, ce ține seama de intuiția gradărilor tensionale, la nivel micro și macro-structural, exemple de acest gen fiind foarte numeroase în creația lui Giacomo Puccini. În „**Gianni Schicchi**”, explică Alexandru Petrovici, gradările tensionale ale situațiilor provin din stări de nervozitate, frustrare, nerăbdare, furie neputincioasă a acțiunilor scenice”.

În concluzie, scopul principal al demersului nostru este acela de a descifra sensurile și motivațiile evenimentelor narative și sonore, pentru a putea contura un punct de vedere interpretativ cât se poate de bine fundamentat. Lectorul ajunge astfel la concluzia la care se referă autorul, cu care suntem deplin de acord. Alexandru Petrovici adaugă: „Cititorii vor fi surprinși, poate, de numărul mic de capitole. Am considerat că o defășurare fluentă, cât mai puțin schematizată, poate facilita atingerea scopului propus.”. Așa este, dacă Alexandru Petrovici a dorit să impună un paralelism firesc între elaborarea studiului și constatarea eficienței strategiei în definirea adevărului partiturii. De la Puccini așteptăm întotdeauna adevărul vieții, Autorul acestui volum urmează același drum, care este propriu unui artist capabil a îmbina procesul de elaborare muzicologic-analistă a unui text cu trăirea emoțională a conținutului artistic înțeles și contemplat de el într-o implicare realistă, ce îi este proprie în tot ceea ce împlinește.